BECIĆ 70

V. BECIĆ, Mrtva priroda. Zagreb, Moderna galerija

tečaj crtanja kod L. Hertericha i ulazi u slikarsku klasu H. F. Habermanna, čiju su školu između 1905-10. polazila sva četvorica pripadnika tzv. münchenskoga kruga (Račić, Kraljević, Becić, Herman). God. 1909. odlazi u Pariz. Upisuje se na Académie de la Grande Chaumière i radi kao crtač u časopisu »Le Rire«. U Zagreb se vraća 1910, priređuje prvu samostalnu izložbu i produžuje u Osijek, gdje ostaje do 1912. God. 1913. prelazi u Beograd i ubrzo potom dobiva mjesto nastavnika crtanja u Bitolju. Nakon izbijanja I. svj. rata nalazi se u srp. vojsci i s njom se povlači preko Albanije 1915. Krajem godine prelazi s otoka Krfa u Rim, a potom u Pariz. Kao dopisnik i ratni slikar časopisa »L'Illustration« odlazi 1916. na solunski front, gdje ostaje do kraja 1918. God. 1919. dolazi u Zagreb i priređuje drugu samostalnu izložbu. Odlazi u Blažuj kraj Sarajeva, gdje gradi atelje i živi do 1923. God. 1924. postavljen je za nastavnika na zagrebačkoj Akademiji na kojoj je bio profesor do 1947. Bio je član JAZU od 1934.

Najraniji Becićevi radovi nastaju za vrijeme münchenskoga školovanja a s djelima J. Račića i M. Kraljevića čine kompleks hrv. slikarske moderne. Stilistički nose značajke tradicije i novoga, suvremenoga münchenskog akademizma (Habermann), Leiblova osebujnoga realizma i manetovske rekapitulacije Goyina i Velázguezova slikarstva, što se očituje u određenom »konstruktivnom« stavu prema slici. U tim godinama slika studijske polufigure, portrete i aktove a odvažuje se i na složenije kompozicije (Akt pred ogledalom, 1906; Ženski akt s novinama, 1907; Djevojka kod stola, 1907). Potpunost sinteze Becićeva talenta iz münchenskog razdoblja očita je na Portretu M. Kraljevića (1908), Autoportretu s polucilindrom (1909) i Mrtvoj prirodi (1909). Boravak u Parizu omogućio mu je da u pot-

pohađa priv. tečaj kod H. Knirra. Na Akademiju je primljen 1906, završava ispunjavaju crteži i akvareli ratnoga ciklusa koji imaju prije svega kulturnopovijesnu vrijednost. Nekoliko radova iz 1918 (Autoportret, Côte d'Azur, Kraj Nizze) najavljuju kraj prekinutoga razvitka, vraćanje münchenskim i pariškim idealima, ali s novim životnim i slikarskim iskustvom. Najprije se uočava izravno približavanje Cézanneu (Autoportret, 1920), a zatim sve naglašenije geometrijsko strukturiranje motiva, snažne voluminoznosti oblika i ugašene tonske game bez vidljivih poteza kistom. To je razdoblje Becićeva neoklasicizma, osobna elaboracija opće situacije »poslije kubizma« i razvoj prema sintetičnosti, purificiranom Ingresu (Planinski pejzaž s potokom, 1923; Mirjana, 1926; Portret I. Meštrovića, 1926). U toku 1927 – 28. pojavljuju se prvi znaci omekšavanja strogoga, strukturalnoga shvaćanja oblika, sve je važnija uloga boje i vidljivoga traga slikarove ruke. Na prijelazu desetljeća, osobito u bosanskim pejzažima, posve je prevagnulo intenziviranje slikarskog pigmenta i rukopisa te neposredno obraćanje motivu. Taj egzaltirani realizam, hedonistički bujan i slikarski virtuozan, produžio se kroz čitavo četvrto desetljeće, po broju naslikanih djela najbogatije Becićevo razdoblje. Potpuno rasvjetljavanje palete i tonsko-koloristički pristup s još prisutnim odjekom voluminoznosti oblika može se pratiti u pejzažima (Zlarin, 1931; Šibenik, 1932) i portretima (Portret moje žene, 1933; Portret kćerke sa šeširom, 1936). U drugoj skupini figuralnih motiva (Ribar, 1932; Dječak s kukuruzom, 1934; Seljaci ručaju, 1935) postignut je stanoviti monumentalizam, građen širokim namazima boje i karakterističnim tonskim grafizmom. Slijedi skupina aktova u kojima B. postiže najvišu stilsku sintezu svoga slobodnog, tonskog realizma. Najdalje je u ekspresiji otišao u slikanju pejzaža i mrtvih priroda. Slikani nesuzdržanim zamahom geste, nošeni intenzitepunosti upozna Manetovo slikarstvo i otkrije Cézanneovo, što je bilo tom vizije, preobraženi u stanje više stvarnosti ističu se Bosanski pejzaž važno za njegova kasnija opredjeljenja. Ona su započeta u Osijeku (1932), Ispod Trebevića (1932), Mrtva priroda s rakovima (1933) i Konjic (Klasija, 1911), nastavljena i prekinuta u Bitolju. Razdoblje 1915-18. I (1935). Do kraja desetljeća slika pejzaže iz Hercegovine i kompozicije u